

***Suvestinė redakcija nuo 2006-05-12 iki 2014-04-01***

*Įsakymas paskelbtas: Žin. 2005, Nr. [70-2543](#), i. k. 1052230ISAK00A1-159*

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS**

**Į S A K Y M A S  
DĖL REIKALAVIMŲ PROFESINĖS REABILITACIJOS PASLAUGAS TEIKIANČIOMS  
ĮSTAIGOMS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2005 m. gegužės 31 d. Nr. A1-159  
Vilnius

Įgyvendindama Lietuvos Respublikos invalidų socialinės integracijos įstatymo pakeitimo įstatymo (Žin., 2004, Nr. 83-2983) nuostatas, vykdydama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004–2008 metų programos įgyvendinimo priemonių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. kovo 24 d. nutarimu Nr. 315 (Žin., 2005, Nr. [40-1290](#)), 8 skyriaus „Darbas, šeima, socialinė apsauga“, 8.22 punktą bei vadovaudamasi socialinės apsaugos ir darbo ministro 2004 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. A1-302 „Dėl Profesinės rehabilitacijos paslaugų poreikio nustatymo kriterijų aprašo ir Profesinės rehabilitacijos paslaugų teikimo bei finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. [6-163](#)),

**T v i r t i n u** Reikalavimų profesinės rehabilitacijos paslaugas teikiančioms įstaigoms aprašą (pridedama).

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRĖ

VILIJA BLINKEVIČIŪTĖ

## **REIKALAVIMŲ PROFESINĖS REABILITACIJOS PASLAUGAS TEIKIANČIOMS ĮSTAIGOMS APRAŠAS**

### **I. BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Reikalavimų profesinės rehabilitacijos paslaugas teikiančioms įstaigoms aprašo (toliau – reikalavimai) tikslas – nustatyti minimalius reikalavimus, kuriais vadovaudamasi profesinės rehabilitacijos paslaugas teikiančios įstaigos organizuoja savo veiklą bei kuriais vadovaudamasi Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Lietuvos darbo birža) parenka įstaigas, teikiančias profesinės rehabilitacijos paslaugas.

2. Reikalavimai skirti profesinės rehabilitacijos paslaugas teikiančioms ar siekiančioms teikti įstaigoms (toliau – įstaiga): asmens sveikatos priežiūros įstaigoms, profesinės rehabilitacijos centrams, profesinio mokymo ir kitoms ugdymo institucijoms.

3. Jei įstaiga teikia ne tik profesinės rehabilitacijos, bet ir kitas paslaugas, ji turi turėti atskirą profesinės rehabilitacijos padalinį.

4. Reikalavimai reglamentuoja įstaigų veiklos organizavimą, apibrėžia reikalavimus paslaugų teikimui, reikalavimus personalui, reikalavimus įstaigų pastatams ir aplinkai.

### **II. REIKALAVIMAI ĮSTAIGOS VEIKLOS ORGANIZAVIMUI**

5. Įstaiga, siekdama įgyvendinti profesinės rehabilitacijos tikslus, turi nuosekliai analizuoti situaciją darbo rinkoje bei jos poreikius (ir vadovautis šia analize, sudarydama individualias profesinės rehabilitacijos programas), taip pat bendradarbiauti su darbdaviais bei įvairiomis institucijomis, kurios galėtų turėti įtakos profesinės rehabilitacijos rezultatams.

6. Įstaiga turi turėti šiuos galiojančius dokumentus:

6.1. įstaigos registravimo pažymėjimą;

6.2. įstaigos veiklos nuostatus (įstatus);

6.3. patvirtintą metinį įstaigos veiklos planą, kuriame būtų numatytas profesinės rehabilitacijos paslaugų teikimas;

6.4. patvirtintą įstaigos pareigybių sąrašą, kuriame atsispindėtų, kokie yra įstaigoje profesinės rehabilitacijos ir kitas paslaugas teikiantys specialistai;

6.5. nustatytas vidaus darbo tvarkos taisyklės darbuotojams, apibrėžiančias darbuotojų teises ir pareigas ir kt.;

6.6. nustatytas vidaus tvarkos taisyklės klientams, apibrėžiančias buvimo įstaigoje normas, klientų teises ir pareigas ir kt.;

6.7. darbuotojų pareigybių aprašymus, darbo sutartis, darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijas darbo vietoje;

6.8. licenciją vykdyti darbo rinkos profesinio mokymo programas (jei įstaiga pati vykdo profesinį mokymą pagal darbo rinkos formaliojo profesinio mokymo programas);

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-141](#), 2006-05-03, Žin., 2006, Nr. 51-1897 (2006-05-11), i. k. 1062230ISAK00A1-141

6.9. teritorinio visuomenės sveikatos centro išduotą leidimą-higienos pasą, liudijantį, kad patalpos atitinka sanitarinius-higienos reikalavimus, keliamus vykdomai įstaigos veiklai;

6.10. dokumentus, liudijančius, kad patalpos atitinka gaisrinei saugai, darbuotojų saugai ir sveikatai keliamus reikalavimus;

6.11. įstaigoje teikiamų profesinės rehabilitacijos ir kitų paslaugų sąrašą ir nustatytus paslaugų įkainius;

6.12. profesinės reabilitacijos paslaugų teikimo įstaigoje tvarką;

6.13. profesinės reabilitacijos programų aprašymus, kuriuose turi atsispindėti programų turinys, įgyvendinimo etapai, trukmė. Programose turi būti išsamiai pagrįstas teikiamų profesinės reabilitacijos paslaugų kokybės užtikrinimas: išsamiai aprašytos profesinės reabilitacijos paslaugų teikimo metodikos (jei įstaiga yra jas įsigijusi) ir/ar pateiktas profesinės reabilitacijos programą sudarančių paslaugų sąrašas bei jų aprašymas, pateiktas profesinio mokymo programų sąrašas bei jų aprašymas, specialistai, teikiantys profesinės reabilitacijos paslaugas, nurodyta jų kvalifikacija, išsimokslinimas, licencijos užimamoms pareigoms atlikti, pateiktas įrangos bei kitų priemonių, būtinų profesinės reabilitacijos tikslams pasiekti, sąrašas;

6.14. įstaigos klientų registracijos žurnalą ir klientų asmens bylas, kuriose kaupiama informacija apie kliento profesinės reabilitacijos eigą bei kita reikalinga informacija;

6.15. *Neteko galios nuo 2006-05-12*

*Punkto naikinimas:*

Nr. [A1-141](#), 2006-05-03, *Žin.* 2006, Nr. 51-1897 (2006-05-11), i. k. 1062230ISAK00A1-141

### **III. REIKALAVIMAI PASLAUGŲ TEIKIMUI**

7. Įstaiga privalo organizuoti ir užtikrinti profesinės reabilitacijos programą (ciklą) asmenims, vadovaujantis asmeniui sudaryta darbo rinkos poreikius atitinkančia individualia profesinės reabilitacijos programa.

8. Profesinės reabilitacijos programą (ciklą) sudaro šios paslaugos:

8.1. profesinių gebėjimų įvertinimas. Tai asmens psichosocialinių profesinių savybių ir/ar funkcinio pajėgumo (fizinų savybių, reikalingų darbui) įvertinimas;

8.2. profesinis orientavimas ir konsultavimas. Tai asmens motyvacijos mokytis ir dirbti bei asmeninių savybių analizė, konsultavimas profesinio kryptingumo, tinkamumo, profesinės karjeros planavimo klausimais, informavimas apie profesinio mokymo ir įsidarbinimo galimybes, profesinių gebėjimų praktinis išbandymas, pagalba asmenims renkantis ar keičiant profesiją, atsižvelgiant į jo individualias savybes (interesus, gebėjimus, polinkius), konkrečių profesijų ypatumus bei mokymosi, studijų ir darbo galimybes;

8.3. profesinių gebėjimų atkūrimas arba naujų išugdymas. Tai prarastų savybių, reikalingų darbui, atstatymas bei esamų, bet nepakankamų, savybių, reikalingų darbui, lavinimas ir/ar naujų savybių ugdymas socialinio, psichologinio, reabilitacijos, darbo imitavimo (profesinių gebėjimų atkūrimas ir/ar lavinimas, atkartojant realų darbo procesą atitinkamų priemonių ir įrangos pagalba sukurtoje kuo artimesnėje realiai darbo vietai aplinkoje) bei kitomis poveikio priemonėmis, profesinis mokymas pagal darbo rinkos formaliojo ir/ar neformaliojo profesinio mokymo programas, teisės aktų nustatyta tvarka įregistruotas į Studijų ir mokymo programų registro Darbo rinkos profesinio mokymo dalį ar į Darbo rinkos neformaliojo profesinio mokymo programų sąvadą;

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-141](#), 2006-05-03, *Žin.*, 2006, Nr. 51-1897 (2006-05-11), i. k. 1062230ISAK00A1-141

8.4. pagalba įsidarbinant. Tai informacijos rinkimas ir analizė apie situaciją darbo rinkoje, galimos darbo vietos klientams paieška bei potencialių darbdavių paieška, tarpininkavimo paslaugos įdarbinant asmenis, darbo paieškos įgūdžių formavimas, darbdavių konsultavimas darbo vietos pritaikymo, įdarbinimo klausimais ir kt.

9. Esant reikalui, įstaiga privalo organizuoti ir užtikrinti maitinimo ir nakvynės paslaugų teikimą.

10. Įstaiga gali organizuoti ne daugiau kaip pusės 8 punkte nurodytų profesinės reabilitacijos paslaugų programos (ciklo) vykdymą kitose įstaigose. Šiuo atveju įstaiga turi turėti sudarytas sutartis su kitomis paslaugų įstaigomis.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-141](#), 2006-05-03, *Žin.*, 2006, Nr. 51-1897 (2006-05-11), i. k. 1062230ISAK00A1-141

11. Įstaiga pagal klientų poreikius gali organizuoti kitų paslaugų, kurios nėra profesinės reabilitacijos programos (ciklo) dalis ir kurių Lietuvos darbo birža nefinansuoja profesinės reabilitacijos paslaugų finansavimui skirtomis lėšomis, teikimą: socialinių paslaugų (socialinio darbo, socialinių įgūdžių ugdymo, informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo paslaugos ir kt.), psichologinės pagalbos paslaugų, paslaugų asmens bendros fizinės ir psichinės būklės priežiūrai užtikrinti (šių paslaugų teikimas būtų privalumas).

#### **IV. REIKALAVIMAI PERSONALUI**

12. Įstaigos personalo struktūra ir darbuotojų skaičius priklauso nuo įstaigos tipo ir pobūdžio, klientų skaičiaus, klientų negalios pobūdžio ir sudėtingumo, teikiamų paslaugų įvairovės, sudėtingumo ir paslaugų teikimo trukmės. Personalo struktūra turi būti tokia, kad užtikrintų įstaigos veiklą, profesinės reabilitacijos paslaugų teikimą ir klientų bei darbuotojų saugumą.

13. Įstaigos personalo struktūroje išskiriamas tiesiogiai su klientais dirbantis personalas ir netiesiogiai su klientais dirbantis (įstaigos administracija ir ūkinės-techninės funkcijas atliekantis) personalas.

14. Tiesiogiai su klientais dirbantį personalą gali sudaryti šios personalo grupės: psichologai, socialiniai darbuotojai, profesijos konsultantai, profesijos mokytojai, ergoterapeutai, kineziterapeutai, kiti specialistai.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-141](#), 2006-05-03, *Žin.*, 2006, Nr. 51-1897 (2006-05-11), i. k. 1062230ISAK00A1-141

15. Įstaigos darbuotojai privalo turėti reikiamą išsimokslinimą, kvalifikaciją ar licenciją užimamoms pareigoms atlikti.

#### **V. REIKALAVIMAI PASTATAMS, APLINKAI BEI ĮRANGAI**

16. Įstaigos, kuriose teikiamos profesinės reabilitacijos ir kitos paslaugos, turi būti įsteigtos patalpose, atitinkančiose technines, sanitarines-higienines, darbų ir gaisrinės saugos, darbuotojų saugos bei sveikatos reikalavimus atitinkančias normas. Projektuojamos patalpos turi atitikti Lietuvos Respublikoje galiojančias statybos projektavimo normas (turi atitikti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001-06-14 įsakymu Nr. 317 „Dėl STR. 2.03.01:2001 „Statiniai ir teritorijos. Reikalavimai žmonių su negalia reikmėms“ patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. [53-1898](#)) patvirtintus reikalavimus statybų projektams).

17. Įstaigų patalpos ir aplinka turi būti saugi, įrengta bei pritaikyta žmonėms su specialiaisiais poreikiais.

18. Įstaigose turi būti individualiems, grupiniams užsiėmimams, teoriniam bei praktiniam mokymui pritaikytos patalpos.

19. Įstaigose, kuriose organizuojamas maitinimas, turi būti valgomas ir maisto priėmimui skirtos patalpos (jeigu maistas atvežamas) bei maisto laikymui ir jo gaminimui skirtos patalpos (jei maistas gaminamas pačioje įstaigoje).

20. Jei įstaiga teikia nakvynės paslaugas, miegamieji kambariai turi būti atskiri vyrams ir moterims.

21. Atsižvelgiant į poreikį ir galimybes, įstaigoje gali būti įrengtos ir kitos patalpos (sportui, laisvalaikio praleidimui, savišvietai ir kt.).

22. Įstaiga turi turėti įrangą, techninės pagalbos priemones, reikalingas klientams su specialiaisiais poreikiais kiek galima savarankiškiau apsistarnauti.

23. Įstaiga turi turėti būtiną įrangą ir priemones profesinės reabilitacijos paslaugoms teikti.

---

**Pakeitimai:**

1.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-141](#), 2006-05-03, Žin., 2006, Nr. 51-1897 (2006-05-11), i. k. 1062230ISAK00A1-141

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2005 m. gegužės 31 d. įsakymo Nr. A1-159 "Dėl Reikalavimų profesinės rehabilitacijos paslaugas teikiančioms įstaigoms aprašo patvirtinimo" pakeitimo